

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Meipoortstraat 5

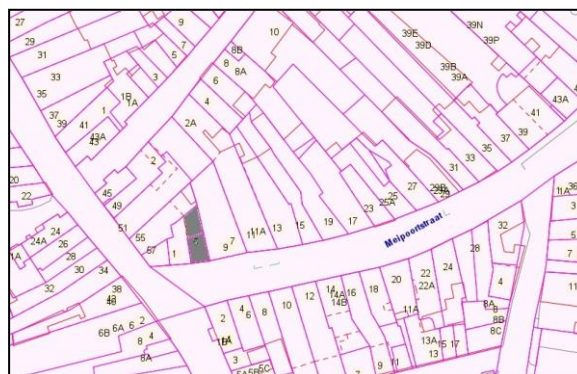
Monumentnummer : GM221

Straat : Meipoortstraat
Huisnummer : 5
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 DH

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3451 en C3450

Naam object : ---
Bouwjaar : n.b.
Architect : n.b.
Bouwtijl : neoclassicisme
Oorspronkelijke functie : Cafe-woonhuis
Huidige functie : Cafe-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 24-04-2017
Datum aanwijzing : 20-02-2018

Situering

Pand gelegen aan de noordzijde van de Meipoortstraat in de historische binnenstad van Doesburg op een perceel nabij de straathoek met de Kerkstraat. Het staat met de voorgevel in de rooilijn. Het pand heeft aan de achterzijde een kleine buitenplaats met enkellaags aanbouw.

Opbouw

Het pand heeft een hoofdopzet met een kelder, begane grond, een eerste verdieping en een zolder met zadeldak evenwijdig aan de rooilijn op een rechthoekige plattegrond. Het pand heeft aan de achterzijde een diep en flauw aangekapt lessenaarsdak. De achterzijde van de begane grond maakt deel uit van het linker pand Meipoortstraat 1 en is hiermee ook aan de voorzijde middels een doorgang verbonden. Op de verdieping zijn beide panden niet verbonden.

Historie

De Meipoortstraat is gelegen binnen de zuidelijke uitbreiding uit 1343 van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De straat functioneerde als toegangsweg van en naar de Meipoort, die in 1673 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV werd opgeblazen en niet werd herbouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis Meipoortstraat 5 dateert in haar bouwmassa mogelijk uit de late middeleeuwen, maar kan goed in de vroege zeventiende eeuw zijn her- of verbouwd. Dit is met name gebaseerd op het bezoek aan de zolder van het rechter buurpand, waar bleek dat de topgevel tussen beide panden uit grote handvorm bakstenen is gemetseld en de vrijwel gelijke kapvorm van beide buurpanden. Ook in de kelder van Meipoortstraat 7 is de bouwmuur aan de zijde van nummer 5 op grond van het baksteenformaat en het metselverband van een hoge ouderdom.

Uit deze bouwperiode zullen de bouwmuren en de kelder behouden zijn gebleven. In de negentiende eeuw kreeg het huis het huidige gevelbeeld en werd de voorgevel een halve meter verhoogd ten behoeve van een volwaardige verdieping. Dit verklaart de knik in het dak aan de voorzijde. De historische uitbouw aan de achterzijde zal toen eveneens zijn aangepast en verhoogd.

In 1913 is de caféruimte op de begane grond aangepast en is vermoedelijk de bestaande pui op de begane grond geplaatst, in de keuken achter het pand werd een nieuwe schouw geplaatst. Tevens werd de ruimte op de begane grond aan de voorzijde met een deur verbonden met de begane grond van Meipoortstraat 1. Deze deur is later die eeuw weer dichtgemetseld en in 2008 opnieuw geopend. Vermoedelijk heeft in het midden van de jaren '30 een interieurverbouwing plaatsgevonden: in de bovenlichten van de pui werd gekleurd glas-in-lood geplaatst, de schouw van de biljartkamer aan de achterzijde werd vernieuwd en in de gelagkamer aan de voorzijde werd een granitvloer aangebracht.

In 1959 is de bovenwoning verbouwd. Hierbij bleef vermoedelijk slechts de trap en de oude achtergevel van het hoofdhuis behouden. De overige wanden en de afwerking werden toen integraal vernieuwd.

Exterieur

Het huis heeft een drie vensterassen brede, gepleisterde voorgevel. De begane grond heeft in de rechter vensteras een voordeur met bovenlicht als entree voor de bovenwoning. In het bovenraam is blank, deels gekleurd glas-in-lood toegepast. De deur is een meervaks paneeldeur met diefroosters in de middelste twee vakken. Het kozijn

staat op hardstenen neuten met ertussen een hardstenen drempel. De twee linker twee vensterassen worden ingenomen door een cafepui onder een samengestelde stalen balk met stalen rozetten op de verbindingen.

De houten pui heeft drie moderne deuren met kleine bossingpanelen in de onderste vakken. Het bovenlicht in twee ongelijk brede bovenramen is terug te voeren op de oorspronkelijke indeling van de pui zoals op een bouwtekening uit 1913 en foto eind jaren vijftig van de 20^e eeuw nog is te zien. De ramen zijn voorzien van blank kathedraalglas gevat in lood met geometrisch geordend gekleurd glas.

Op de verdieping zijn drie identieke schuifvensters aanwezig met wisseldorpel en enkelruits ramen. De kozijnen zijn op de hoeken voorzien van een kraal en hebben paumelles voor verdwenen zonneblinden. De licht uitstekende onderdorpels zijn met zink bekleed.

De voorgevel wordt afgesloten met een houten hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst waarin de bakgoot voor het voorste dakvlak is opgenomen. Het dakvlak is belegd met platte muldenpannen en een deel met platte Friese pannen. Links en rechts van de nok staan op de beide zijgevels vierkant gemetselde schoorstenen, de linker behoort daadwerkelijk bij het beschreven pand. Rechts scheidt een met lood beklede ril het dak van het rechter buurpand.

De achtergevel is geheel gepleisterd. Op de begane grond staat tegen de gevel een enkellaags keukenuitbouw uit het begin van de 20^e eeuw met vanaf de binnenplaats gezien rechts de getoogde toegang tot de biljartkamer. De uitbouw is gepleisterd en heeft een drielichtvenster met tweeruits draairamen en rechts een voormalige toegang. De uitbouw wordt beëindigd door een geprofileerd houten boeiboord op klossen. Op het dak is een dakterras aanwezig.

De toegang tot het hoofdhuis rechts van de uitbouw heeft dubbele, openslaande paneeldeuren met glas in de bovenvakken en glas-in-lood in het bovenlicht boven een eenvoudig geprofileerd kalf.

Op de verdieping rechts een zesruits schuifvenster met wisseldorpel, in het midden een venster met tweeruits draairamen en geheel links een kleine pui uit de tweede helft van de 20^e eeuw met toegangsdeur naar het dakterras op de keukenuitbouw. De gevel is beëindigd met een bakgoot op klossen.

Het achterste dakvlak bestaat uit een klein steil deel van het hoofdhuis dat met rode oude holle dakpannen is belegd en waarin links een klein dakraam is geplaatst. De eerste verdieping is aan de achterzijde gedeeltelijk onder een aangekapt lessenaarsdak aanwezig dat met bitumen is afgewerkt. Op de overgang tussen beide dakvlakken is een kleine tweelicht dakkapel aanwezig.

Interieur

Kelder: het pand is aan de straatzijde onderkelderd, de kelder is niet bezocht.

Begane grond: deze is met een dubbele deur vanuit de begane grond van nummer 1 toegankelijk en bestaat uit een hoge ruimte aan de straatzijde, een toilet links achter en de omtimmerde trapopgang naar de verdieping met ertussen een doorgang naar het lagere vertrek aan de achterzijde. De ruimte aan de straat is voorzien van een stucplafond met fors middenrozet en geprofileerde perklijst. De granitovloer is uitgevoerd met een steenrode rand en een zwart-wit geblokte lijn als overgang. Deze afwerking is ook in de gang rechts van de gelagkamer aanwezig. Vanuit de gang geeft een

paneeldeur met architraaflijst toegang tot de kelder, een deur rechts van de kelderdeur geeft toegang tot de bovenwoning.

In een eerder stadium was de verbinding tussen de kamer en de begane grond van nummer 1 ruim en vrijwel ongedeeld. Als kader fungeerde een tweetal gepleisterde muurstijlen en omklede balk met in de hoeken geprofileerde consoles. Deze elementen zijn nog aanwezig. De constructie is overigens nergens in het zicht.

De kamer aan de achterzijde heeft een asymmetrische, gemetselde schouw uit de jaren '30 van de 20^e eeuw met een hoger, half rond opgetrokken deel links dat aansluit tegen de architraaflijst van een tweede doorgang naar nummer 1. Deze geeft toegang tot een kleine overloop en de trap naar de bovenwoning van nummer 1, alsmede de toiletten en de keuken aldaar. De ruimte aan de achterzijde van nummer 5 heeft twee openslaande deuren naar de binnenplaats achter het pand. Het blanke glas-in-lood van het bovenlicht heeft een breukrand van rood glas. Rechts achter voert een paneeldeur naar een voormalige keuken in de enkellaags aanbouw. De ruimte is voorzien van een keukenschouw in de hoek en inbouwkasten aan de korte zijde met architraaflijsten.

Eerste verdieping en zolder hoofdhuis: de bovenwoning op de verdieping, alsmede de zolder is niet bezocht.

Bouwdossiers

17-11-1913 verbouwing cafe voor dhr. Stronkman

14-05-1959 verbouwing woning eerste verdieping

Literatuur

Niet bekend

Waardering

Het pand dateert in de kern mogelijk uit de late middeleeuwen en is in hoofdopzet herkenbaar bewaard gebleven.

Leidend voor de waardebeoordeling zijn de architectuur en historische bouwmassa met bewaard gebleven historische interieurafwerkingen op de begane grond, in combinatie met de verkavelingscontinuïteit en de ligging in de straatwand.

Pand van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige waarde.

Het huis is architectuurhistorisch van belang vanwege de sober vormgegeven gevel met harmonische verhoudingen en het historische casco met kenmerkend steile dakvlakken.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie op een pleinvormig kruispunt van wegen op een belangrijke plek in de stad alsmede vanwege de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het pand is cultuurhistorisch van belang vanwege de langtijd bewaard gebleven caféfunctie op deze plek.